

Spis treści

1. Podstawowe pojęcia medycyny paliatywnej. Filozofia postępowania w opiece paliatywnej. Podmiotowość chorego

Propedeutyka medycyny paliatywnej

Filozofia postępowania w opiece paliatywnej

Podmiotowość chorego

Piśmiennictwo

2. Organizacja opieki paliatywnej

Definicja opieki paliatywnej i medycyny paliatywnej

Zespół interdyscyplinarny

Formy organizacyjne opieki paliatywnej oraz ich finansowanie w Polsce

Kwalifikacja pacjentów do opieki paliatywnej

Ważne dokumenty dotyczące opieki paliatywnej

Procedury medyczne mające zastosowanie w opiece paliatywnej

Piśmiennictwo

3. Reakcje i potrzeby psychiczne chorych. Przystosowanie do choroby

Potrzeby psychiczne

Reakcje psychiczne na wiadomość o chorobie

Obraz choroby

Reakcje emocjonalne na chorobę

Przystosowanie do sytuacji kresu życia

Piśmiennictwo

4. Umiejętności komunikowania się z chorym i rodziną

Znaczenie komunikacji

Umiejętności niezbędne w efektywnym komunikowaniu się z pacjentem i rodziną

Błędy w komunikacji

Rozmowa z chorym w zaawansowanym stadium choroby nowotworowej oraz z jego rodziną

Kształcenie umiejętności komunikacyjnych

Piśmiennictwo

5. Zasady postępowania z chorymi objętymi opieką paliatywną

5.1. Ból u pacjentów z chorobą nowotworową. Przyczyny, patofizjologia, klasyfikacja i diagnostyka

Klasyfikacja bólów u pacjentów z chorobą nowotworową.
Częstość występowania

Patofizjologia bólu w chorobach nowotworowych

Ocena bólu u pacjentów z chorobą nowotworową

Piśmiennictwo

5.2. Farmakoterapia bólu

Zasady leczenia bólu nowotworowego[2]

Leki stosowane w terapii bólu

Koanalgetyki

Piśmiennictwo

5.3. Interwencyjne metody leczenia bólu u chorego na nowotwór

Wprowadzenie

Blokady neurodestrukcyjne

Termolezja

Kriolezja

Leki podawane dokanałowo

Leczenie chirurgiczne

Podsumowanie

Piśmiennictwo

5.4. Objawy ze strony układu oddechowego i ich leczenie

Wprowadzenie

Najczęstsze objawy ze strony układu oddechowego

Objawowe leczenie przeciwnowotworowe

Duszność

Przewlekły kaszel

Krwawienie płucne

Podsumowanie

Piśmiennictwo

5.5. Zaburzenia we krwi w zaawansowanych stadiach chorób nowotworowych i ich leczenie

Wprowadzenie

Zaburzenia we krwi spowodowane bezpośrednio przez choroby nowotworowe w zaawansowanych stadiach

Zaburzenia krwi spowodowane niekorzystnymi skutkami leczenia chorób nowotworowych

Pierwotna choroba krwi towarzysząca zaawansowanej chorobie nowotworowej

Postępowanie dotyczące zaburzeń krwi u chorych w zaawansowanych stadiach chorób nowotworowych

Podsumowanie

Piśmiennictwo

5.6. Objawy ze strony przewodu pokarmowego i ich leczenie

Wprowadzenie

Zaparcie stolca

Nudności i wymioty

Kserostomia

Czkawka

Biegunka

Piśmiennictwo

5.7. Objawy ze strony układu moczowo-płciowego i ich leczenie

Wprowadzenie

Fizjologia

Zaburzenia w oddawaniu moczu

Krwiomocz

Przetoki moczowe

Zakażenia układu moczowego

Piśmiennictwo

5.8. Zaburzenia psychiczne w grupie chorych u kresu życia (i ich leczenie)

Wprowadzenie

Zespół lękowy

Leczenie zespołów lękowych

Zespół depresyjny

Zaburzenia neuropsychiatryczne ostre

Otępienie

Zaburzenia zachowania

Piśmiennictwo

5.9. Nowoczesne sposoby profilaktyki i leczenia odleżyn

Wprowadzenie

Patogeneza

Klasyfikacja odleżyn

Kompleksowy program postępowania z odleżynami

Profilaktyka przeciwoodleżynowa

Leczenie odleżyn

Piśmiennictwo

5.10. Wyniszczenie nowotworowe

Definicja i podział

Epidemiologia

Patofizjologia

Postępowanie w kacheksji

Postępowanie terapeutyczne

Piśmiennictwo

5.11. Zmęczenie/osłabienie w przebiegu choroby nowotworowej

Definicja

Epidemiologia

Patofizjologia

Ocena zmęczenia

Postępowanie

Piśmiennictwo

5.12. Stany nagłe w medycynie paliatywnej

Wprowadzenie

Zespół żyły głównej górnej

Zespół ucisku rdzenia kręgowego

Zespół wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego

Krwotoki

Płyn w jamach ciała wymagający odbarczenia

Zaburzenia elektrolitowe i metaboliczne

Piśmiennictwo

5.13 Opieka paliatywna w chorobach neurologicznych

Stwardnienie zanikowe boczne

Pierwotne i przerzutowe guzy mózgu

Dystrofia mięśniowa Duchenne'a i rdzeniowy zanik mięśni

6. Paliatywna radioterapia i systemowe metody leczenia onkologicznego

Wprowadzenie

Radioterapia

Systemowe metody leczenia

Piśmiennictwo

7. Chirurgia paliatywna u chorych na nowotwory złośliwe

Wprowadzenie

Najważniejsze procedury w chirurgii paliatywnej

8. Interakcje leków stosowanych w medycynie paliatywnej

Wprowadzenie

Terapia niecelowa, leki niepotrzebne i błędy farmakoterapii

Interakcje lekowe

Niesteroidowe leki przeciwzapalne i paracetamol

Leki opioidowe

Glikokortykosteroidy

Benzodiazepiny

Trójcykliczne leki przeciwdepresyjne

Selektywne inhibitory wychwytu zwrotnego serotoniny
i inhibitory zwrotnego wychwytu serotoniny i noradrenaliny

Leki przeciwdrgawkowe

Inne podstawowe leki stosowane w opiece paliatywnej

Leki przeciwwkrzepliwe

Leki przeciwbakteryjne i przeciwgrzybicze

Pokarm i leki roślinne

Monitorowanie leczenia

Piśmiennictwo

9. Chory w wieku podeszłym w opiece paliatywnej

Jakość życia chorego w wieku podeszłym

Anamneza w praktyce

Farmakoterapia. Aspekty praktyczne

Podsumowanie

Piśmiennictwo

10. Opieka paliatywna w chorobach nienowotworowych

10.1. Opieka paliatywna w przewlekłej chorobie nerek

Przewlekła choroba nerek w Polsce i na świecie. Przyczyny

Szacowana filtracja kłębuszkowa a okresy przewlekłej choroby nerek

Jakość życia i objawy w zaawansowanej niewydolności nerek

Leczenie nerkozastępcze i postępowanie zachowawcze

Postępowanie zachowawcze. Modele predykcyjne ryzyka zgonu

Opieka paliatywna w okresie leczenia zachowawczego niewydolności nerek i u kresu życia

Piśmiennictwo

10.2. Opieka paliatywna nad osobami z niewydolnością serca

Wprowadzenie

Podział niewydolności serca

Modele sprawowania opieki paliatywnej nad chorymi z niewydolnością serca

Leczenie dolegliwości

Modyfikacja aktywności wszczepialnych urządzeń kardiologicznych

Opieka nad umierającymi

Podsumowanie

Piśmiennictwo

10.3. Leczenie objawowe chorych zakażonych HIV i pacjentów z AIDS

Wprowadzenie

Zakażenie wirusem HIV i przebieg choroby

Objawy i zespoły objawów typowe dla HIV/AIDS

Terapia antyretrowirusowa

Leczenie objawów

Terapia bólu u osób uzależnionych od opioidów oraz w trakcie terapii substytucyjnej

Opieka w domu

Ryzyko zakażenia związane z opieką nad pacjentem HIV-pozytywnym

Piśmiennictwo

11. Opieka nad pacjentem umierającym

Wprowadzenie

Objawy fazy umierania

Leki

Sztuczne nawadnianie i odżywianie

Komunikacja z pacjentem i jego rodziną

Piśmiennictwo

12. Elementy rehabilitacji w opiece paliatywnej

Wprowadzenie

Rehabilitacja, fizjoterapia, zespół rehabilitacyjny

Specyfika postępowania rehabilitacyjnego w opiece paliatywnej

Strategia postępowania rehabilitacyjnego w stosunku do pacjentów objętych opieką paliatywną

Procedury rehabilitacyjne zalecane do stosowania w przypadku pacjentów objętych opieką paliatywną

Piśmiennictwo

13. Opieka duchowa w opiece paliatywnej

Z historii kształtowania się opieki duchowej w ramach opieki paliatywnej

Czym jest ludzka duchowość?

Istota opieki duchowej w opiece paliatywnej

Troska o religijność jako najgłębszy wymiar opieki duchowej (ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy chrześcijańskiej)

Zależność między opieką duchową a opieką psychologiczną

Piśmiennictwo

14. Problemy psychologiczne rodzin osób chorych podlegających opiece paliatywnej

Wprowadzenie

Problemy psychologiczne rodzin pacjentów chorujących onkologicznie

Pomoc psychologiczna dla rodzin w fazie leczenia paliatywnego

Piśmiennictwo

15. Ocena jakości życia chorych i jakości opieki paliatywnej

Wprowadzenie. Pojęcie jakości życia

Kryteria psychometryczne narzędzi służących do badania jakości życia

Kryteria pozapsychometryczne narzędzi badania jakości życia

Przegląd kwestionariuszy stosowanych do oceny jakości życia chorych w opiece paliatywnej

Ocena jakości życia w praktyce klinicznej

Ocena jakości opieki paliatywnej

Podsumowanie

Piśmiennictwo

16. Wypalenie zawodowe

Wprowadzenie

Objawy wypalenia zawodowego

Definicja wypalenia zawodowego

Rozpowszechnienie syndromu wypalenia zawodowego

Model wypalenia zawodowego

Przyczyny wypalenia zawodowego

Radzenie sobie z wypaleniem zawodowym

Piśmiennictwo

17. Problemy etyczne w opiece paliatywnej

Wprowadzenie

Zasady poszanowania autonomii

Zasada poszanowania godności

Poszanowanie zasady „nie szkodzić” (primum non nocere)

Poszanowanie zasady czynienia dobra

Poszanowanie zasady sprawiedliwości

Piśmiennictwo

18. Problemy prawne w opiece paliatywnej

Wprowadzenie

Organizacja opieki paliatywnej i hospicyjnej w polskim systemie ochrony zdrowia

Warunki udzielania świadczeń gwarantowanych w zakresie opieki paliatywnej i hospicyjnej

Relacje pomiędzy lekarzem a pacjentem i jego bliskimi

Zasady zaangażowania wolontariuszy w opiece paliatywnej

Zasady postępowania wobec chorego u kresu życia

Postępowanie w razie pogorszenia się stanu zdrowia lub śmierci pacjenta

Szczegółowe zasady dotyczące obrotu lekami zawierającymi środki odurzające i substancje psychotropowe

Piśmiennictwo

Przypisy

Wszystkie rozdziały dostępne w pełnej wersji książki.